

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
Gemensamma grunder anläggning alla					
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Arbetsmiljö grund	Kunskap i arbetsmiljölagar och regler, praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete.	Kunskap om den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen. Kunskap om individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö, det egna ansvaret i att följa den upprättade arbetsmiljöplanen. Kunskap om arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning.	Kan tillgodogöra sig information ur Arbetsmiljöverkets föreskrifter gällande säkerheten på arbetsplatsen. Kan medverka i ett kontinuerligt arbetsmiljöarbete för att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö. Kan upprätta och följa en enkel riskanalys/riskbedömning.	Självständigt planera och på ett säkert sätt utföra arbete i daglig produktion. Självständigt ta ansvar för att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö, samt bedöma risker. Under handledning upprätta och självständigt följa en riskanalys/riskbedömning.
	L – ABC	Kunskap i första hjälpen vid olycksfall.	Kunskap om rutiner och första hjälpen vid olycksfall och brandskyddsarbete. Kunskap om att utföra HLR på person med hjärtstopp.	Kan medverka vid första hjälpen och olycksfall på arbetsplatsen.	Självständigt agera vid olycksfall på arbetsplatsen.
	Brandskydd och elsäkerhet	Kunskap i förebyggande brandskydd och elsäkerhet.	Kunskap om rutiner kring brandskydd och elsäkerhet.	Kan vara delaktig och medverka i det dagliga arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet och agera vid olycksfall eller brand på arbetsplatsen.	Självständigt agera och medverka i det dagliga säkerhetsarbetet gällande brandskydd och elsäkerhet.
	Psykosocial arbetsmiljö	Kunskap i den psykosociala arbetsmiljön och vilka faktorer som kan påverka individen i sitt arbete.	Kunskap om hur olika faktorer påverkar den psykosociala arbetsmiljön och hur det berör den enskilde individen i sitt arbete t.ex. mobbing, psykisk ohälsa, hemförhållanden, missbruk.	Kan medverka i arbetet med den psykosociala arbetsmiljön på arbetsplatsen och ha ett inkluderande bemötande.	Självständigt och i samverkan med arbetsgivare och kollegor verka för en god psykosocial arbetsmiljö.
	Ergonomi och praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete	Kunskap i ergonomi och hur kroppen påverkas av felaktiga belastningar eller arbetsställningar. Kunskap i risker på arbetsplatsen, t.ex. yt tre förhållanden och hur man förebygger dessa genom riskanalys och aktivt arbetsmiljöarbete. Kunskap i olika ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden. Kunskap i personlig skyddsutrustning.	Kunskap om sambandet mellan ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden för att minska risken för arbetsskador. Kunskap om skyddsronnd, det egna ansvaret att använda skyddsutrustning.	Kan utföra arbetet på ett ergonomiskt korrekt sätt. Kan upprätta och följa en enkel riskanalys/riskbedömning. Kan använda ergonomiska hjälpmedel och personlig skyddsutrustning.	Självständigt bedöma risker. Under handledning upprätta och självständigt följa en riskanalys/riskbedömning. Självständigt använda ergonomiska hjälpmedel och personlig skyddsutrustning i dagligt arbete.
	Lyftteknik och kommunikation	Kunskap i lyftteknik och lastkoppling i samband med transport och lyft av material utifrån regelverk för säkra lyft.	Kunskap om säkerhet och risker vid lyftteknik och lastkoppling.	Kan söka information kring regelverk för säkra lyft.	Under handledning använda rätt lyftteknik och lastkoppling vid transporter och lyft på ett säkert sätt.

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap i kommunikation med andra på arbetsplatsen genom signalering och kommunikationshjälpmedel.	Kunskaper i att kommunicera med andra på arbetsplatsen med hjälp av olika kommunikationshjälpmedel.	Kan kommunicera med andra på arbetsplatsen med givna kommunikationshjälpmedel.	Självständigt kunna kommunicera på arbetsplatsen med givna kommunikationshjälpmedel.
	Omgivande risker	Kunskap i omgivande risker.	Kunskap om risker vid t.ex. arbete på höjd, schaktarbete, rasrisker, kastrisker, höghöjdsarbete, hängande last och föremål i rörelse.	Kan observera och värdera risker i samband med aktuella arbeten.	Självständigt delta i säkerhetsarbetet.
ARBETSPLATSENS ORGANISATION	Arbetsplatsens organisation	Grundläggande kunskap i arbetsprocessens olika skeden med aktörer och entreprenadformer. Kunskap i parternas roll på arbetsmarknaden, avtal och lagar som reglerar anställningen (kollektivavtal, utbildningsavtal och avtalsprinciper), arbetsplatsens försäkringar. Kunskap i arbetsplatsens olika yrken och roller, grunderna för samverkan i arbetslag och med olika yrkesgrupper.	Kunskap om byggprocessens genomförande och entreprenadsansvar. Kunskap om partsförhållandena med anställningsavtal samt kollektivavtal. Översiktlig kunskap om projektering, produktion och förvaltning.	Kan inhämta relevant information om parternas roll på arbetsplatsen. Kan hur avtal styr rättigheter och skyldigheter på arbetsplatsen. Kan avgöra och utföra sin del av arbetet i den aktuella entreprenadformen.	Självständigt kunna ta ansvar för att verka inom gällande avtal. Självständigt kunna avgöra om arbetsmomentet är i fas med byggprocessen.
	Arbetsgivare och arbetstagare	Kunskap i roller och ansvar arbetsplatsen.	Kunskap i den egna rollen på arbetsplatsen. Kunskap om BAS-U och BAS-P	Kan söka upp arbetsmiljöansvarig.	
	Avtal och regelverk	Känna till regelverk kring arbetsmiljöavtal, arbetsmiljöregler (AFS), arbetsmiljöorganisation och syftet med arbetsmiljöplan. Övergripande kunskap om behörighetsgivande kurser formulerade av myndigheter och verk inom anläggningsområdet. Kunskap i regler och myndighetsbeslut som styr arbetet, kontroller, kvalitetskrav och besiktning.	Kunskap om den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen. Kunskap om individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö. Kunskap om arbetsmiljöarbetet och det egna ansvaret i att följa den upprättade arbetsmiljöplanen. Kunskap om arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande certifikat.	Kan planera och på ett säkert sätt utföra arbete i daglig produktion. Kan söka reda på och tillgodogöra sig information ur Arbetsmiljöverkets föreskrifter gällande säkerheten på arbetsplatsen.	Tar självständigt ansvar för att följa gällande avtal. Självständigt planera och på ett säkert sätt utföra arbete i daglig produktion.
	Arbetsmiljö och säkerhet - allmänt	Kunskap i de risker som finns vid maskinarbete samt förebyggande säkerhetsarbete vid arbetsplatsen. Kunskap i det förebyggande arbetet med hälsa, miljö och säkerhet.	Kunskap om samband mellan regelverk, personlig säkerhet och riskbedömning för att minimera tillbud. Kunskap om hur och var man rapporterar tillbud.		

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Branschregelverk	Kunskap i var man finner information om utförande av vanliga byggtekniska lösningar såsom AMA-systemet, materialinstruktioner och myndighetskrav.	Kunskap i hur man finner information om det aktuella arbetet.	Kan inhämta relevant information utifrån AMA-Systemet och överföra i praktiken.	Under handledning kunna använda informationen från olika typer av bygghandlingar som grund för att utföra arbete.
ANLÄGGNINGSPROCESSEN	Anläggningsprocessen	Kunskap i anläggningsprocessens olika skeden, entreprenadformer och aktörer. Kunskap i arbetsplatsens olika yrken och inbördes roller samt grunderna för samverkan i arbetslag och med olika yrkesgrupper.	Kunskap om anläggningsprocessens olika moment och genomförande. Kunskap om projektering, produktion och förvaltning.	Kan avgöra och utföra arbetsmoment i rätt ordning och i samverkan med andra arbetslag och yrkesgrupper. Kan söka information om anläggningsprojektering, produktion och förvaltning.	Under handledning med viss självständighet kunna planera och utföra sitt arbete i samverkan med andra arbetslag och yrkesgrupper. Under handledning kunna redogöra för anläggningsprojektering, produktion och förvaltning.
	Tillståndsprocesser	Kunskap i tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete.	Kunskap om olika tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete. t.ex. bygglov, TA-planer, tillståndsprocesser, hos olika myndigheter.	Kan avgöra och utföra arbetsmoment i rätt ordning utifrån tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete.	Under handledning med viss självständighet kunna planera och utföra sitt arbete utifrån tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete.
	Digitalisering	Kunskap i förekommande digitala verktyg i byggprocessen.	Kunskap om hur digitala hjälpmedel integreras i byggprocessen, som t.ex. GPS, digitala ritningar, Byggnadsinformationsmodeller (BIM).	Kan använda digitala hjälpmedel i olika arbetsmoment. Kan ta fram och använda nödvändig information för det aktuella momentet.	Under handledning kunna använda olika digitala hjälpmedel i arbetet. Självständigt kunna använda informationen från olika typer av digitala bygghandlingar som grund för att utföra arbetet.
	Geologi / Geoteknik	Kunskap i jordarters och bergarters egenskaper, funktion och hantering.	Kunskap om hur jord- och bergarters egenskaper och struktur påverkar arbetet, t.ex. morän, silt, sand, grus.	Kan särskilja och känna igen vanligt förekommande berg- och jordarter, samt hantera och lagra jord- och bergmaterial.	Självständigt särskilja och känna igen vanligt förekommande berg- och jordarter, samt hantera och lagra jord- och bergmaterial.
	Grundvatten	Kunskap i arbete som berör grundvatten.	Kunskap om konsekvenser, t.ex. vid grundvattenändring, spridning av föroreningar och markstabilitet.		
ANLÄGGNINGSPROCESSEN	Ballastens användningsområden och kvalitet	Kunskap i området ballast, vilken typ som kan användas var och när samt skillnader i ballastens kvalitet.	Kunskap om ballastmaterial gällande skillnader på retur natursten och bergkrossmaterial och deras respektive användningsområden.	Kan använda rätt ballastmaterial i förhållande till användningsområde.	Under handledning använda rätt ballastmaterial i förhållande till användningsområde.
	Täktverksamhet	Kunskap i regler, miljökrav och lagstiftning avseende tillstånd för återställning av grus- och bergtäkt.	Kunskap om regler, miljökrav och lagstiftning för tillstånd om återställning av grus- och bergtäkt.		
Gemensamma grunder alla maskinförare					

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
MASKINTEKNIK	CE-märkning	Kunskap i vad CE märkning innebär.	Kunskap om vad CE-märkningen tillåter och att det är leverantören som ansvarar för maskinens konstruktion och med därmed inte får göra förändringar på maskinen.	Kan kontrollera att maskinen är CE-märkt.	Självständigt kunna kontrollera maskinens märkning.
	Transport, dispenser	Kunskap i dispenser för transport.	Övergripande kunskap om vad som krävs för att kunna transportera maskinen. när och vilka dispenser som finns och vad som gäller när man skall förflytta maskiner eller material.		
	Daglig tillsyn /service	Kunskap i daglig tillsyn av maskinen och förstå vilken daglig tillsyn och service respektive arbetsutrustning.	Kunskap om att monterad arbetsutrustning kan ha speciella behov av service och daglig tillsyn.	Kan utföra daglig tillsyn och tillgodose att service sköts.	Självständigt kunna utföra dagligtillsyn och själv kunna utföra eller boka service på arbetsutrustningen.
	Maskinkapacitet	Kunskap i maskinens kapacitet och dess verktyg.	Kunskap om maskinens manual och rådande omgivning. T.ex. markförhållanden och temperatur.	Kan beräkna volymvikter, max last, densitet och volymförändringar för att bedöma bärighet, stabilitet och lastförmåga.	Självständigt ta reda på maskinens kapacitet.
	Chassi och drivlina	Kunskap i drivsystemets grundläggande konstruktion och funktion. Kunskap i bromssystemets grundläggande konstruktion och funktion. Översiktlig kunskap i olika typer av däck och dess egenskaper.	Kunskap om de olika drivsystemens egenskaper. Kunskap om att det finns olika typer av bromssystem.	Kan utföra daglig tillsyn och underhållsarbete samt funktionskontroller på användarnivå enligt instruktionsboken. Kan kommunicera med verkstad och leverantör av maskin både intern och externt.	Självständigt kunna kommunicera med serviceorganisation och leverantör.
	Elektriska system	Grundläggande kunskap i elektriska grundsystem, inkl. batterier, och dess uppbyggnad, funktion och skötsel.	Övergripande Kunskap om sambandet mellan det elektriska systemets egenskaper och maskinens funktionalitet för att säkerställa driften.	Kan utföra hjälpstart med underhållsladdare, och känna till riskerna med detta. Kan utföra enklare felsökning, samt åtgärda och återställa funktion.	Självständigt kunna kommunicera med serviceorganisation.
	Hydraulsystem	Kunskap i hydraulsystemets grundläggande konstruktion och funktion samt vikten av renlighet. Kunskap i hydrauloljors egenskaper och miljöpåverkan.	Kunskap om oljors olika egenskaper och tekniska konsekvenser av att blanda olika typer. Kunskap om vad som kännetecknar ett hydrauliskt system och riskerna med trycksatta system med dess säkerhets- och miljörisker	Kan utföra daglig tillsyn och underhållsarbete samt funktionskontroller på användarnivå enligt instruktionsboken. Kan identifiera avvikelser i form av t.ex. temperatur och läckage	

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap i att tillämpa gällande regler och anvisningar, t.ex krav på slangbrottsventil.		Kan tillämpa gällande regler och anvisningar, t.ex. krav vid slangbrott	
	Motor	Kunskap i motorns grundläggande konstruktion och funktion. Kunskap i vanligt förekommande oljekvaliteter och viskositetsgrader samt hantering av oljor. Kunskap i vanligt förekommande kylvätsketyper och dess hantering. Övergripande kunskap om mekanisk kraftöverföring.	Kunskap om principen för mekanisk kraftöverföring. Kunskap om olika drivmedel. Kunskap om oljans funktion för motorns prestanda. Kunskap om motorns kylsystem.	Kan utföra daglig tillsyn och underhållsarbete samt funktionskontroller på användarnivå enligt instruktionsboken.	Självständigt kunna kommunicera med serviceorganisation.
	Maskindata	Kunskap i modell, tillverkningsår, vikt, storlek på bränsletank och serienummer.	Kunskap om att läsa på och ta in information från det aktuella maskinslaget.		
	Förarstöd	Kunskap i display, arbetsområde, maxkapacitet och tillbehör.		Kan utföra funktionskontroller utefter instruktionsbokens krav.	Självständigt kunna utföra funktionskontroller.
ARBETSMILJÖ OCH SÄKERHET	Aktsam körning	Kunskap i aktsamt framförande.	Kunskap om maskinens roll i kollektivet på arbetsplatsen.		
	Behörighetskrav	Kunskap i lagen om trafikförsäkring och förekommande försäkringar enligt branschrekommendationer Kunskap i krav på förarbehörigheter beroende på maskintyper. Kunskap i krav och regelverk för arbete på väg	Kunskap om gällande krav på försäkringar och förarbevis för olika typer av maskiner. Kunskap om kravet på EBR-intyg för arbete på väg. Kunskap om externa kravutbildningar för arbete på väg och SIK Trafikverket. Kunskap om eventuella behov av TA-planer. Kunskap om farligt gods och kännedom om att det finns utbildningskrav	Kan säkerställa att maskin är försäkrad enligt gällande föreskrifter och att man har giltigt förarbevis.	
	Besiktning av fordon	Kunskap i besiktningsskrav för fordon och maskin, samt tidsintervall.	Kunskap om när nästkommande besiktning ska utföras. Kunskap om sanktionsavgifter för obesiktade maskiner. Kunskap om brandbesiktning SBF127.	Kan säkerställa att maskinen är besiktigad enligt gällande krav.	Självständigt kunna inhämta information om besiktningsskrav och åtgärder efter slutförd besiktning.

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Körning på väg	Kunskap i regler för körkortsbehörigheter för maskiner.	Kunskap om regler för att framföra maskiner på väg, motorredskap etc.		
	Framförande av arbetsfordon	Kunskap om kraven för framförande av mobila arbetsmaskiner, risker och moment vid förflyttning av maskin. Kunskap om aktuella regler enligt vägtrafikförordning samt Trafikverkets och Arbetsmiljöverkets författningssamlingar. Kunskap om regelverk för förarhytter.			
	Miljö och hållbarhet	Kunskap i principerna för hållbart byggande med ekonomiska incitament.	Grundläggande kunskap om miljöledningssystem och principerna för kretslopp, återvinning samt källsortering av arbetsmaterial.	Kan arbeta enligt företagets miljöpolicy och riktlinjer för ett hållbart och energibesparande byggande.	Självständigt arbeta utefter ett hållbart byggande.
	Miljö och utsläpp	Kunskap i EU:s krav på avgasers innehåll. Kunskap i regler för tankning på avsedd plats. Kunskap i rutiner för spill och hur sanerar man ett läckage. Kunskap i Eco driving.	Kunskap om åtgärder för att minimera maskinens utsläpp.	Kan använda och säkerställa funktionalitet i utrustning för att reducera avgasutsläpp. Kan planera arbetet och köra energieffektivt	Självständigt arbeta för att reducera utsläpp.
	Förarmiljö/ergonomi	Kunskap i grundläggande ergonomiska förutsättningar för en god förarmiljö. Kunskap i arbetsmetoder för att lyfta rätt. Gå, kliva och klättra rätt. Stiga i och ur hytt. Kunskap i olika ergonomiska hjälpmedelsfunktioner som t.ex. förarstol. Kunskap i klimatsystem, funktion, åtgärder och risker. Kunskap i hälso- och miljörisker som är förenade med användning av bränsle, oljor och kylvätskor.	Kunskap om människans ergonomiska förutsättningar och begränsningar. Kunskap om betydelsen av och förutsättningar för en god ergonomisk förarmiljö. Kunskap om maskinistens eget ansvar gällande kontroll av vätskenivåer och smörjsystem samt risker i samband med kemikaliehantering.	Kan avgöra och ställa krav på en ergonomiskt riktig förarmiljö.	Självständigt arbeta efter säker och trygg arbetsmiljö.

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Personlig skyddsutrustning	<p>Kunskap i vilken personlig skyddsutrustning som behövs för maskinförare (kläder, skor).</p> <p>Kunskap i när och hur personlig fallskyddsutrustning ska användas.</p>	<p>Kunskap om vikten av användandet av personlig skyddsutrustning.</p> <p>Kunskap om flytväst vid arbete invid vatten.</p> <p>Kunskap om skyddsskor, hjälm, eventuella glasögon eller visir.</p> <p>Kunskap om att man ska ha arbetskläder och varselkläder.</p> <p>Kunskap om fallskyddsutrustning, t ex helkroppssele, lina och infästningspunkter.</p> <p>Kunskap om daglig tillsyn och årlig kontroll av fallskyddsutrustning.</p>	Kan använda personlig skyddsutrustning och fallskyddsutrustning lämplig för arbetsuppgiften.	Självständigt använda rätt skyddsutrustning för det aktuella arbetsmomentet.
	Lyftsäkerhet	Kunskap i arbetsmetoder för säkra lyft med avseende på lyftkättingar, mjuka redskap (stroppar mm), schackel, speciallyftredskap och vajerstroppar.	<p>Kunskap om olika typer av lyftredskap och dess användningsområden för att säkerställa säkra lyft.</p> <p>Kunskap om förvaring av lyftredskap och när redskap ska kasseras.</p>		
	Arbete nära starkström	Kunskap i föreskrifter och bestämmelser för maskinarbete in närhet av starkström.	<p>Kunskap om eget och andras ansvar gällande elsäkerhet och behörigheter för att arbeta med starkström.</p> <p>Kunskap om EBR byggmetoden och ESA elsäkerhet.</p>		
	Brand och räddning	<p>Kunskap i första hjälpen vid olycksfall och förebyggande brandskydd.</p> <p>Kunskap i användning av personlig skyddsutrustning.</p> <p>Kunskap i arbetsmiljö och säkerhetsarbete på arbetsplatsen.</p> <p>Kunskap i föreskrifter och bestämmelser.</p>	<p>Kunskap om vikten av att använda personlig skyddsutrustning.</p> <p>Kunskap om HLR.</p> <p>Kunskap om risker kopplade till maskintyper och arbetsplatspecifika förutsättningar som t.ex. uppställning och bärighet.</p>	<p>Kan släcka bränder i maskiner.</p> <p>Kan utföra HLR.</p> <p>Kan använda en hjärtstartare och har information om var den är placerad.</p>	Självständigt kunna agera vid hjärtstopp, brand och räddning.

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap om regler för framkomlighet för räddningstjänst på mark.			
Betongpump					
ARBETSMILJÖ	Arbete med betongpump	Kunskap i en maskinistens arbetsuppgifter. Kunskap i maskinistens ansvar. Kunskap i kommunikation mellan olika yrkeskategorier på arbetsplatsen.	Kunskap om maskinistens roll på byggarbetsplatsen.	Kan utföra betongpumpning och kommunicera med olika yrkesroller på arbetsplatsen.	Med viss självständighet kunna arbeta som maskinist på en arbetsplats.
	Arbetsplatsens avtal och regelverk	Kunskap i gällande lagar, regler och anvisningar. Kunskap i aktuella regler enligt vägtrafikförordning. Känna till Trafikverkets och Arbetsmiljöverkets författningssamlingar Kunskap i behörighetsgivande kurser inom anläggningsområdet.	Kunskap om följderna när man inte följer gällande lagar, regler och anvisningar. Kunskap om att det finns behörighetsgivande kurser inom anläggningsområdet formulerade av myndigheter och verk.	Kan tillämpa gällande lagar, regler och anvisningar.	
	Hälsa och säkerhet (arbetsområde)	Kunskap i olika varningsskyltar och varningssignaler som förekommer vid kranlyft. Kunskap i vilka ljus- och ljudsignaler pumpen ger ifrån sig vid olika moment. Kunskap i säkerhetsavstånd inom arbetsområde vid manövrering av betongpumpen och dess mast.	Kunskap om funktionen av varningsskyltar, varningssignaler och säkerhetsavstånd för en säker arbetsmiljö.	Kan tolka och använda pumpens skyltning och signaler, samt kan utföra skyltning av pump och dess arbetsområde.	Självständigt kunna använda varningsskyltar och varningssignaler, samt upprätta rätt säkerhetsavstånd.
	Hälsa och säkerhet	Kunskap i klädsel efter väder och risk för förfrysning. Kunskap i risk för minskad koncentration vid väderpåverkan.	Kunskap om risker kopplat till vind, köld, dimma, regn och åska.	Kan manövrera pumpen efter rådande väderförhållanden, bedöma risker och vidta nödvändiga åtgärder vid t.ex. kyla eller åska.	Självständigt kunna bedöma risker med olika väderlek och vidta nödvändiga åtgärder, samt kunna bedöma när arbete ska avbrytas.
	Arbetsplatsen	Kunskap i ansvarsförhållanden mellan betongleverantör och beställare vid betong och pumpning.	Kunskap om ansvarsförhållanden vid användning av betongpump, samt ansvarsförhållandet på arbetsplatsen.		

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Arbetsplatsens markförhållande	Kunskap i vilket ansvar beställaren respektive pumpleverantör har för markens bärlighet. Kunskap i olika markunderlag och deras förutsättningar vid uppställning och förflyttning av maskin.	Kunskap om att bedöma olika markförhållanden.	Kan utföra en riskbedömning av marken inför uppställning och förflyttning av maskin.	Under handledning kunna bedöma olika marktypers förutsättning för uppställning och förflyttning av pump.
	Arbetsområde	Kunskap i att säkra pumpens arbetsområde med hjälp av avstängningar och säkerhetsavstånd. Kunskap i samverkan mellan kran- och maskinförare i samma arbetsområde.	Kunskap om risker och åtgärder vid arbete med lyftande maskiner i sammanfallande arbetsområde.		
	Särskilda arbetsområden	Kunskap i krav på speciella utbildningar beroende på olika uppdragsgivare och arbetsplatser. Kunskap i avstånd till luftledning. Kunskap i nödvändiga tillstånd och dokument vid särskilda lyftområden Kunskap i kontaktpersoner eller samordningsansvarig för kontaktvägar.	Kunskap om regler för arbete i närheten av spårområde, luftledningar, flygplats och helikopterflygplats.	Kan redogöra för risker i samband med speciella arbetsplatser så som i närheten av spår, luftledningar och flygplats. Kan utföra arbete där det finns speciella förutsättningar som spår, luftledningar och flygplats.	Under handledning kunna utföra arbete där det finns speciella förutsättningar.
	Olyckor och tillbud	Kunskap i de vanligaste olyckstyperna med pumpar och hur de förhindras, samt tillbudshantering.	Kunskap om risker och åtgärder för att förebygga olyckor. Kunskap om hur och var man rapporterar tillbud.	Kan utföra de åtgärder som krävs för att minimera risker för sig själv som förare, maskiner och tredje man.	Självständigt kunna hantera pumpen på ett sätt så att olyckor undviks.
MASKINTEKNIK	Typer av betongpumpar	Kunskap i vilka typer av betongpumpar.	Kunskap om olika typer av betongpumpar och deras användningsområde. Kunskap om kapacitet och betongtryck.	Kan beskriva olika pumptyper för olika användningsområden. Kan välja lämplig pumptyp efter arbetsuppgift.	Självständigt kunna redogöra för olika pumptyper och deras användningsområden.
	Motor	Kunskap i motorns och drivsystemets grundläggande konstruktion och funktion. Principer för mekanisk kraftöverföring i drivsystem.			
	Hydraulsystem	Känna till hydrauliska grundsystem, dess uppbyggnad och funktion.	Känna till funktionen och vad man skall göra om något inte stämmer.		
	Pumpens delar	Kunskap i uppbyggnad och funktion för respektive pumptyp.	Kunskap om respektive pumptyps konstruktion, funktion och begränsningar.	Kan redogöra för pumpens olika delar och deras funktion.	Med viss självständighet kunna redogöra för pumpens olika delar och deras funktion.

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap i begrepp och namngivning av pumpens delar, till exempel mast, chassi, stödben, mm.			
	Pumpdelarnas samspel	Kunskap om balans, vikt och tyngdpunkt	Kunskap i grundprinciper för pumpens stabilitet.	Kan redogöra för stödbenens och motvikternas funktion.	
PUMPA OCH KÖRA	Signalgivning	Kunskap i signalschema för kranlyft/pump.	Kunskap om tydlig teckengivning och dirigering.	Kan utefter ett signalschema ge signaler och förstå teckengivning från signalman.	Självständigt kunna kommunicera signalman via handsignaler.
	Riskbedömning	Kunskap i att utföra och dokumentera en riskbedömning på arbetsplatsen. Kunskap i pumpmaskinistens ansvar.	Kunskap om konsekvenser vid felaktig användning av pump och dess uppställning. Kunskap om hur riskbedömning dokumenteras med hjälp av checklista.	Kan utföra riskbedömning utifrån checklista.	Med viss självständighet kunna utföra och dokumentera riskbedömning.
	Vindpåverkan	Kunskap i vindkrafter. Kunskap i hur vinden påverkas av omgivningens topografi. Kunskap i stadsturbulens.	Kunskap om vindens påverkan på pump och mast.	Kan utföra pumpning utifrån rådande vindförhållanden.	Självständigt kunna bedöma om pumpning kan utföras eller avbrytas.
	Säker körning med pump	Kunskap i pumpens kapacitet, säkerhetssystem och begränsningar.	Kunskap om användande av pumpens säkerhetssystem.	Kan hantera pumpens säkerhetssystem.	Självständigt kunna hantera pumpens säkerhetssystem.
	Säker pumpning	Kunskap i pumpens manöverorgan och deras funktioner. Kunskap i pumpens datorsystem med informationsdisplay.	Kunskap om pumpens manöverorgan.	Kan använda pumpens spakar och datorsystem.	Självständigt kunna utföra pumpning genom att använda pumpens manöverorgan och display.
	BETONGPUMP	Uppdragets omfattning	Kunskap i vad som kommer att krävas på arbetsplatsen. Kunskap i att identifiera miljörisker och vidta förebyggande åtgärder.	Kunskap om att ta del av samt tolka information för aktuell leverans. Kunskap om att ta med sig rätt utrustningen. Kunskap om vart man vänder sig om situation uppstår.	
	Körning till arbetsplats	Kunskap i vilka moment som ska kontrolleras före avfärd.	Kunskap om hur man gör tillsyn av: olje- och bränslenivåer, bromsar, lampor mm. Kunskap om hur man kontrollerar slitage, fastsättningar, kopplingar, slangar.	Kan utföra tillsyn med hjälp av checklista och anvisningar från tillverkaren på olika delar av betongpumpen och dess tillbehör.	Självständigt kunna utföra tillsyn av betongpumpen och dess tillbehör.

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Kunskap i vilka specifika regler som gäller för körning med bilmonterad mastpump på allmän väg.	Kunskap om betongpumpens höjd, tyngdpunkt och vikt. Kunskap om färdväg (broar, elledningar etc).		
	Arbets- och riskområde	Kunskap i arbets- och riskområde för aktuell betongpump. Betongpumpning vid omgivande risker. Kunskap i att masten inte får användas för lyft.	Kunskap om arbetsområde och riskområde för aktuell pump. Kunskap om ändslangens riskområde. Kunskap om säkerhetsavstånd till elledningar.	Kan bedöma risker för sig själv och andra. Kan förstå risker med elledningar och kunna avstånd till dessa.	Självständigt stoppa farliga moment Självständigt upprätta rätt säkerhetsavstånd
	Uppställning betongpump	Kunskap i vilka laster som betongpumpen utsätter underlaget för. Kunskap i risker vid släntar. Kunskap i hur pallning ska vara utförd samt hur masten vecklas ut.	Kunskap om betongpumpens vikt och hur den fördelas på underlaget, genom hjul eller stödben och stödbensunderlägg. Kunskap om hur betongpumpens vikt påverkar marktrycket. Kunskap om hur pallning ska vara utförd samt hur masten vecklas ut.	Kan använda betongpumpens funktioner och krav på underlag samt ställa upp på ett korrekt sätt. Kan palla upp och veckla ut masten på ett korrekt sätt.	Självständigt kunna ställa upp betongpumpen korrekt utifrån givna förutsättningar. Självständigt kunna utföra pallning och utveckling av mast på ett korrekt sätt.
	Tillbehör och rörledning	Kunskap i vilka tillbehör som finns till betongpumpen. Kunskap i hur man kan upptäcka brister hos rör, slangar och kopplingar. Kunskap i hur man bygger en ledningsgata.	Kunskap om vilka tillbehör som finns samt känna till funktion och risker vid användning. Kunskap om tillsyn av rör, slangar och kopplingar, samt hur man upptäcker dessa.	Kan vid tillsyn upptäcka brister och avhjälpa och förebygga dessa. Kan vid tillsyn upptäcka brister och ta maskinen ur bruk om de ej kan åtgärdas.	Självständigt utföra tillsyns samt avhjälpa och förebygga. Självständigt kunna upptäcka om det finns säkerhetsrisker som ej går att åtgärdas samt ta dem ur bruk.
	Betongpumpning	Kunskap i att köra betongpump på ett säkert sätt. Kunskap i att pumpa med betongpump på ett säkert sätt	Kunskap om hur betongpumpen manövreras och framförs på ett säkert och korrekt sätt. Kunskaper om betongpumpens vikt och mått. Kunskap om färdväg. Kunskap om hur betongpumpen/masten manövreras på ett säkert och korrekt sätt.	Kan manövrera och framföra betongpumpen på ett säkert och korrekt sätt i trafiken och på arbetsplats. Kan starta och stoppa betongpumpen/masten och använda alla reglage och inställningar.	Självständigt kunna manövrera och framföra betongpumpen. Självständigt kunna starta och stoppa betongpumpen/masten och använda alla reglage och inställningar.

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Betongpumpning-Risker	Kunskap i orsaker till och risker med luft eller stopp i transportledning (rör, slang).	Kunskap om orsaker till och risker med luft i transportledning. Kunskap om orsaker till och risker med stopp i transportledning. Kunskap i att felsöka samt åtgärda stopp.		
	Rengöring, Underhåll och kontroll	Kunskap i användning av betongtillsatsmedel och formoljor. Kunskap i utrustning och hur den skall rengöras på ett säkert sätt. Kunskap i vad som ska göras när fordonet återkommer till depå. Kunskap i vilket underhåll och förebyggande underhåll som ska utföras samt vilka reparationer som kräver speciell kompetens. Kunskap i funktionskontroll.	Kunskap om användning av betongtillsatsmedel och formoljor samt förstå eventuella risker. Kunskap om utrustning och hur den skall rengöras på ett säkert sätt. Kunskap om vad som skall utföras vid återkomst till depå. Kunskap om vilket underhåll och förebyggande underhåll som ska utföras samt vilka reparationer som kräver speciell kompetens. Kunskap om vad som ingår i funktionskontroll.	Kan utföra rengöring av utrustning enligt tillverkarens anvisningar. Kan utföra åtgärder och förbereda fordonet för kommande arbetsdag. Kan utföra funktionskontroll enligt tillverkarens anvisningar.	Självständigt kunna utföra rengöring av utrustning enligt tillverkarens anvisning. Självständigt kunna utföra åtgärder och förberedelser. Självständigt kunna utföra funktionskontroll enligt tillverkarens anvisningar.
	Miljörisker	Kunskap i att identifiera miljörisker och vidta förebyggande underhåll.	Kunskap om hur man identifierar miljörisker samt vidtar förebyggande underhåll.		
	Kontrollmärkning	Kunskap i Svensk Betongs kontroll och kontrollmärke för mastpumpar.	Kunskap om Svensk Betongs kontroll och kontrollmärke för mastpumpar.		
BYGGNADSTEKNIK FÖR BETONGPUMP	Betongkunskap	Kunskap i risker med hantering av färsk betongmassa. Kunskap i grundläggande betongteknik. Kunskap i olika betongtyper t.ex. luftbetong och hur trög betong påverkar pumpbarheten. Kunskap i självkompakterande betong. Kunskap i principer för formtryck.	Kunskap om användning av personlig skyddsutrustning. Kunskap om delmaterial, konsistens, arbetbarhet och tillsatsmedel. Kunskap om hållfasthet. Kunskap om olika betongsorter och dess påverkan vid pumpning. Kunskap om självkompakterande betong samt dess funktion och vilka konsekvenser detta får för betongpumpning.	Kan identifiera risker och förhindra att dessa uppstår genom att minimera kontakten med betongen, skyddsutrustning.	Självständigt ta ansvar att bära skyddsutrustning, samt hantera betongen enligt anvisningar.

Yrke: Betongpump

Område	Delområde	Fakta	KUNSKAP	FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
			Förståelse		
			Kunskap om principer för formtryck när en väggform fylls med färsk betong och de risker det kan medföra.		